

NIET PUBLICEREN VOOR: 8 april 2020 12:00 MET

Bescherming van mensenrechten en volksgezondheid bij bestrijding COVID-19

De overheidsmaatregelen ter bestrijding van COVID-19 hebben ingrijpende gevolgen voor ieders grondrechten, inclusief het recht op leven en gezondheid. Deze gevolgen zijn in een nieuw verslag van het Bureau voor de grondrechten (FRA) in kaart gebracht. De reacties van overheden om het virus een halt toe te roepen hebben vooral invloed op de rechten van reeds kwetsbare mensen en risicopersonen, zoals ouderen, kinderen, personen met een beperking, Roma en vluchtelingen. Het respecteren van de mensenrechten en het beschermen van de volksgezondheid zijn in ieders belang: zij moeten hand in hand gaan.

*"Om tijdens de pandemie levens te kunnen beschermen, hebben we duidelijk behoefte aan krachtige maatregelen op het gebied van de volksgezondheid. Maar we kunnen onze gezondheid beschermen en de mensenrechten respecteren. Het is geen nulsomspel," zegt FRA-directeur **Michael O'Flaherty**. "Hoe meer we de mensenrechten respecteren, hoe beter onze strategieën voor de volksgezondheid zijn. Deze strategieën moeten er ook voor zorgen dat eventuele beperkingen van de grondrechten van mensen slechts zo lang duren als strikt noodzakelijk, en dat zij reeds kwetsbare personen beschermen die door COVID-19 nog grotere risico's lopen."*

In het FRA-verslag '[Coronavirus pandemic in the EU: fundamental rights implications](#)' wordt gekeken naar de maatregelen die de EU-lidstaten nemen om de pandemie aan te pakken, hoe zij de aandacht vestigen op een aanpak die de rechten eerbiedigt en wat andere lidstaten hiervan kunnen leren.

Het verslag richt zich op vier kwesties die de noodzaak onderstrepen om de gevolgen voor de grondrechten van mensen zorgvuldig en regelmatig te beoordelen terwijl overheden op de zich steeds verder ontwikkelende pandemie reageren:

- 1. Dagelijks leven:** De reacties van overheden hebben grote invloed gehad op grondrechten als het recht op vrij verkeer en vergadering, en op rechten met betrekking tot werk, gezondheid en onderwijs.
 - **Maatregelen om afstand te houden** – Hoewel landen op verschillende momenten en met verschillende intensiteit dergelijke maatregelen hebben opgelegd, mogen deze niet leiden tot sociaal isolement.
- 2. Kwetsbare groepen:** sommige mensen zijn kwetsbaarder dan anderen, bijvoorbeeld ouderen en kinderen, personen met reeds bestaande medische aandoeningen, Roma, vluchtelingen, daklozen, gevangenen en personen in instellingen.
 - **Betere bescherming** – De EU-landen moeten mensen in institutionele omgevingen als verpleeghuizen, gevangenissen en vluchtelingencentra beschermen, maar niet isoleren. De lidstaten moeten gerichte maatregelen ontwikkelen om tegemoet te komen aan de specifieke behoeften van andere kwetsbare groepen, zoals

opvangcentra voor slachtoffers van huiselijk geweld en toegankelijke informatie over gezondheidszorg voor degenen die met reguliere mededelingen niet worden bereikt.

3. Racisme: De COVID-19-pandemie heeft geleid tot een toename van het aantal racistische en xenofobe aanvallen, met name op personen met een vermeende Aziatische achtergrond.

- **Melding** - De EU-landen moeten racistische en xenofobe incidenten nauwlettend in de gaten houden en dergelijke misdrijven effectief melden, onderzoeken en vervolgen.

4. Desinformatie en gegevensbescherming: Bijna alle EU-landen hebben te kampen met desinformatie over de pandemie. Veel landen verzamelen gegevens om de verspreiding van het virus tegen te gaan.

- **Waarborgen van gegevensbescherming** - De EU-landen moeten waakzaam blijven en ervoor zorgen dat zij bij de bescherming van de gezondheid alle waarborgen op het gebied van gegevensbescherming in acht nemen.

Dit is het eerste in een reeks van drie maandelijks verslagen over de gevolgen van de coronavirusziekte (COVID-19) in de 27 EU-lidstaten. In dit verslag wordt ingegaan op de impact van de in februari en maart getroffen overheidsmaatregelen op de grondrechten van mensen.

Neem voor meer informatie contact op met: media@fra.europa.eu / Tel.: +43 1 580 30 642